

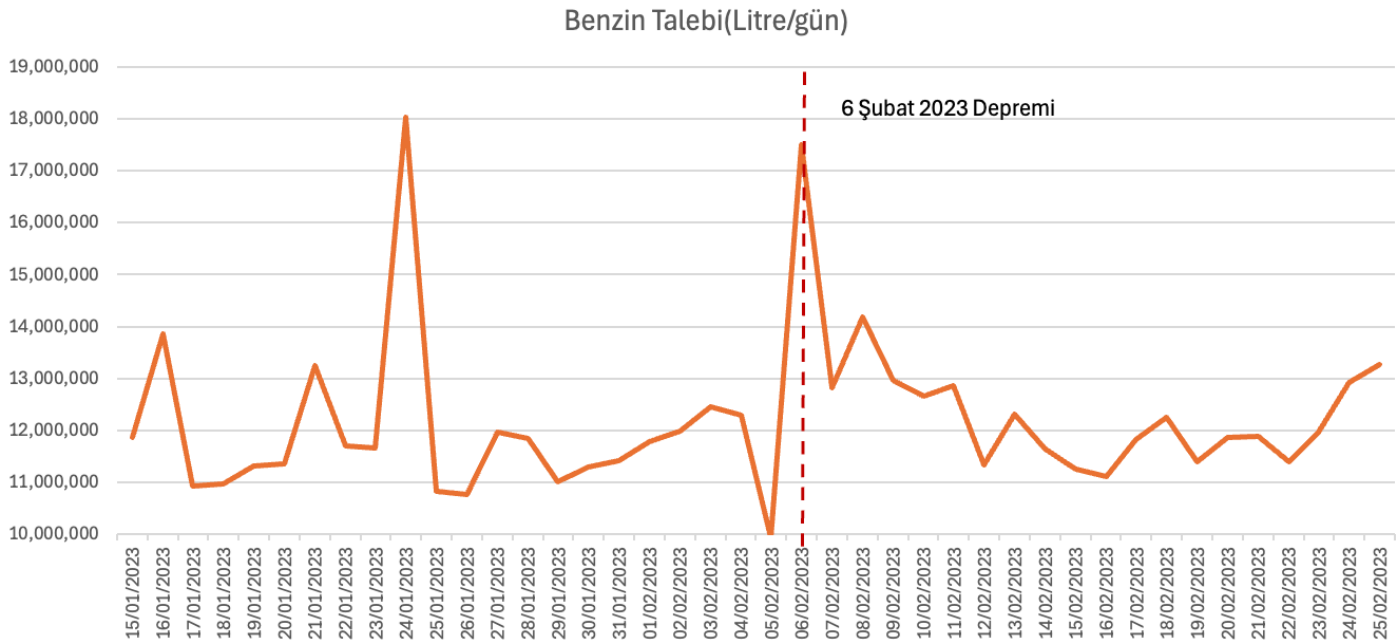
Enerji İstatistik Notu 63: Deprem Akaryakıt Talebini Nasıl Etkiliyor?

Tek cümle: “elektrik talebinden farklı olarak, depremde akaryakıt talebi her türlü artmıştır. Benzinde daha hızlı, dizel de ise giderek artan bir talep gerçekleşmiştir.”

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

23 Nisan 2025 İstanbul depremi sonrasında trafik verileri paylaşıldı. Bu verinin hatırlattığı daha önemli konu ise akaryakıt talebinin deprem sonrası nasıl etkilendiğidir. İşte bu sebeple düzenli tutulmuş veri setlerinin zaman ilerledikçe önemi artmaktadır. Çünkü bu soruyu geriye doğru sorarak 6 Şubat 2023 depreminin etkilerini de Enerji İşleri Genel Müdürlüğü’nün Enerji İstatistik Bültenindeki verilerden görebiliriz¹. Böylelikle sonraki depremlerde nasıl bir “yakıt” etkisi ile karşılaşabileceğimize de daha hazır olabiliriz.

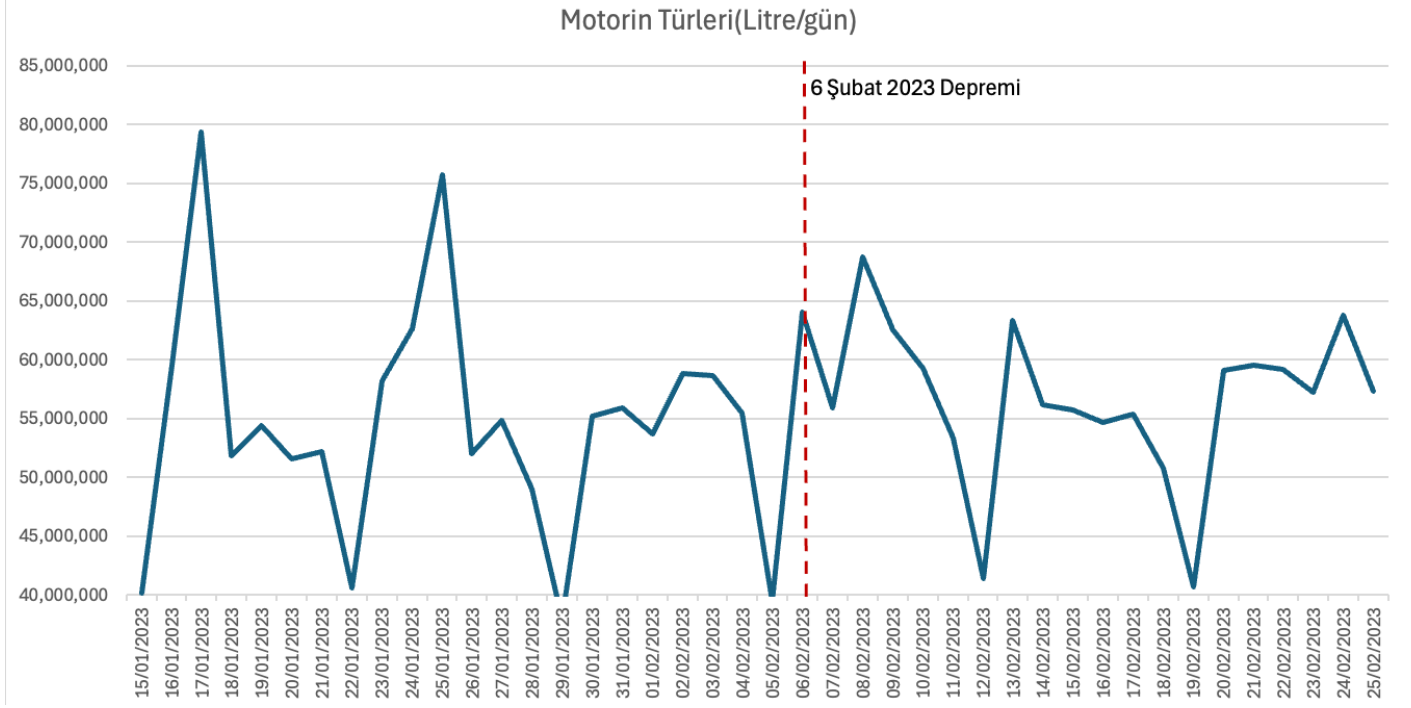
Benzin talebi özelinde, fiyat artış haberleri öncesi petrol talebinde 1.8-2 misline yakın bir artış olabilmektedir. Yani fiyat esnekliği kısa dönemde genelde yüksektir denebilir ama buradaki etki daha asimetriktir. Yani fiyatların %5 artacağı beklentisi talebi iki misline yakın arttırmaktadır. Fakat düşecek denildiğinde de aynı etki yoktur.

6 Şubat 2023 depreminin olduğu gün hemen benzin talebi artmış ve o hafta yüksek kalmıştır. Bunun açıklaması basit olabilir. Deprem sonrası gerek bölgeye gitmeye çalışan gerek de bölgeden çıkmaya çalışan bireysel araç sahipleri bu hareketi yapmış olabilir. 11-12 milyon litre civarında olan benzin talebi, 17-14 milyon bandına yükselip, 13 milyon bandında devam etmiş, 13 Şubat sonrasında da normal seyrine geri dönmüştür.

Burada benzin talebini, binek araba kullanımı ile eşleştirmek doğru olacaktır. Çünkü ağır iş makineleri ve diğer kamyon vs dizel talebinde etkisini göstermektedir.

¹ <https://enerji.gov.tr/eigm-raporlari>

Motorin talebinden günleri belirlemek çok kolaydır. Pazar günü dizel talebi, diğer günlerin %25 altındadır. Dolayısıyla dip yapan günler Pazar günleridir. Dizel talebindeki değişim ise daha ilginçtir. Yine bir talep artışı vardır. Bu oran olarak küçük görülmesine rağmen benzinde 11-12'den 17 milyon litreye çıkarken, dizelde 55 milyondan 65 milyon sınırına çıkmıştır. Sonra ise 70 milyon sınırına gelmiştir. Yani oransal küçük gözükmesine rağmen litre olarak artış benzinden çok daha fazladır. Ayrıca dizel benzine göre %10-15 daha çok enerji taşır ve daha çok km/litre'ye denk gelir.

Yüksek dizel talebi 13 Şubat'ta da devam etmiştir. Sonrasında ise 20 Şubat ile 60 milyon litre platosuna yerleşmiştir.

Tüm bu süreçte dikkat edilmesi gereken, 6 Şubat depreminde çok fazla can kaybı yaşanması, talebi de etkilemeliydi. Örneğin elektrik talebinde kısmi düşüş görülebiliyor. Ama deprem bölgesine yardım ve hareketlilik bunu geçmiştir. Yani elektrik talebinden farklı olarak, depremde akaryakıt talebi her türlü artmıştır. Benzinde daha hızlı, dizel de ise giderek artan bir talep gerçekleşmiştir.

Kısaca depremde iki etki öne çıkmaktadır.

- Benzinde hızla artan talep ağır ağır düşerek 1 haftada doğal seviyesine oturmuştur.
- Dizelde depremden sonra talep artmaya başlamış ve %10-20 artışlar görmüştür. Dikkat edilirse dizeldeki artış (arama kurtarma için bölgeye akış) en düşük Pazar talebini de yukarı taşımıştır.